

ARENDALE KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

ÅRSRAPPORT 2022

Alle foto: Ansatte i Arendal kommunale pensjonskasse
Layout: Arendal kommunale pensjonskasse

ÅRSBERETNING - REGNSKAP

2022

Arendal kommunale pensjonskasse

INNHold

Hovedtall	4
Styrets beretning	5
Resultatregnskap	12
Balanse	14
Kontantstrømsanalyse	17
Noter til regnskapet	18
Revisjonsberetning	31
Aktuarberetning	33

HOVEDTALL

NØKKELTALL (1000 kr)	2022	2021	2020	2019	2018
Premieinntekter	292 676	291 107	191 145	229 166	199 512
Finansinntekter netto	-154 282	373 205	243 867	347 664	33 741
Pensjonsutbetalinger netto	124 485	116 275	110 453	104 393	95 173
Forvaltnings- og driftskostnader	11 674	11 220	10 383	12 311	10 799
Forvaltningskapital	4 416 171	4 541 587	4 128 132	3 840 806	3 469 743
Premiereserve	3 083 597	2 880 724	2 687 657	2 768 926	2 656 915
Erstatningsavsetninger	36 310	42 845	38 084	37 833	36 406
Premiefond	237 191	300 641	289 051	75 500	91 035
Bufferfond *	527 296	-	-	-	-
Tilleggsavsetninger *	-	330 362	220 362	184 862	138 928
Kursreguleringsfond *	-	452 544	423 275	349 747	164 313
Egenkapital	509 978	510 734	449 246	406 678	367 157
Risikoutjevsningsfond	42 431	33 885	21 818	16 315	15 558
Forholdstall					
Forvaltnings- og driftskostnader i % av forvaltningskapital	0,26 %	0,25 %	0,25 %	0,32 %	0,31 %
Bokført avkastning kollektivporteføljen	-3,37 %	8,85 %	5,12 %	4,87 %	4,59 %
Verdijustert avkastning kollektivporteføljen	-3,37 %	8,86 %	6,21 %	9,97 %	1,35 %
Verdijustert avkastning selskapsporteføljen	-3,37 %	8,86 %	6,21 %	9,97 %	1,35 %
Stresstest I	164 %	161 %	170 %	155 %	117 %
Solvenskapitaldekning	164 %	161 %	170 %	153 %	149 %
Dekningsgrad	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Medlemsoversikt					
Aktive	3 270	3 232	3 152	3 098	3 105
Oppsatte rettigheter	7 154	6 768	6 383	6 100	5 727
Sum	10 424	10 000	9 535	9 198	8 832
Alderspensjonister	1 435	1 354	1 248	1 155	1 053
AFP 62 - 64 år	62	68	69	59	64
AFP 65 - 67 år	78	83	91	89	80
Uførepensjonister	670	631	638	636	617
Ektefellepensjonister	178	172	165	160	152
Barnpensjonister	13	16	17	18	17
Sum pensjonister	2 436	2 324	2 228	2 117	1 983
Sum medlemmer i alt	12 860	12 324	11 763	11 315	10 815

* Bufferfond erstattet tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond ved inngangen til 2022.

Styrets beretning

Arendal kommunale pensjonskasse ble opprettet 1. juli 1916 av Arendal kommune. Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til pensjonskassens vedtekter, samt å yte god service til medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere.

Pensjonskassen er lokalisert i Teaterplassen 3 på Tyholmen i Arendal.

Pensjonskassen er underlagt de lover og forskrifter som gjelder for finans- og forsikringsbransjen og er under tilsyn av Finanstilsynet.

Pensjonskassens årsregnskap er satt opp i henhold til forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

ORGANISASJON OG LEDELSE

Pensjonskassen er en egen juridisk enhet med pensjonskassens styre som høyeste besluttsende organ. Alle funksjoner i pensjonskassen er skilt fra kommunens øvrige virksomhet. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra kommunens, og pensjonskassen hefter ikke for kommunens forpliktelser.

STYRET

Styret består av 6 personer, er selv-konstituerende, og velger selv sin leder.

Bystyret i Arendal kommune utpeker fire av styrets medlemmer, hvorav to skal være uavhengig styremedlemmer. To styremedlemmer, hvorav minst ett uavhengig styremedlem, utpekes for samme periode som bystyrets medlemmer og to styremedlemmer utpekes midt i bystyreperioden. Uavhengig styremedlem kan ikke ha annen relasjon til pensjonskassen eller enhet med pensjons-

ordning i pensjonskassen enn å være styremedlem i pensjonskassen. To styremedlemmer utpekes av arbeidstagerne organisasjoner i fellesskap blant pensjonsordningens medlemmer. Ett av disse styremedlemmene utpekes for samme periode som bystyrets medlemmer og ett styremedlemmer utpekes midt i bystyreperioden.

Følgende medlemmer og varamedlemmer er utpekt til verv i styret for Arendal kommunale pensjonskasse for perioden oktober/november 2019/2023 – oktober/november 2021/2025:

Styremedlemmer utpekt av bystyret

	Periode
Morten Kraft (AP)	2019 – 2023
Fredrik W. Knudsen(uavhengig)	2019 – 2023
Milly O. Grundesen (SP)	2021 – 2025
Siri Lyngvi-Østerhus(uavhengig)	2021 – 2025

varamedlemmer:

Anders Kylland (Frp)	2019 – 2023
Peder Syrdalen (uavhengig)	2019 – 2023
Nina Roland (H)	2021 – 2025
Tonje Breivik (uavhengig)	2021 – 2025

Styremedlemmer utpekt av Arbeidstakernes organisasjoner

	Periode
Jon Vidar Skogeng (FF)	2019 – 2023
Inger Mari Sørvig (Delta)	2021 - 2025

varamedlemmer:

Vigdis Røed (FF)	2019 – 2023
Øystein Neegaard (Skolelederforbundet)	2021 – 2025

Styret har valgt Morten Kraft som leder for perioden oktober/november 2021 – 2023, og Fredrik William Knudsen som nestleder for perioden oktober/november 2021 – 2023.

Styret har tilordnet følgende rangering av varamedlemmer:

Fra bystyret;

1. varamedlem: Anders Kylland
2. varamedlem: Peder Syrdalen
3. varamedlem: Nina Roland
4. varamedlem: Tonje Breivik

Fra arbeidstakernes organisasjoner;

1. varamedlem: Vigdis Røed
2. varamedlem: Øystein Neegaard

Styret består av 3 menn og 3 kvinner og likestillingsloven er oppfylt. Det har vært avholdt 8 styremøter i 2022. Styret har arbeidsgiveransvaret for de ansatte i pensjonskassens administrasjon.

ADMINISTRASJON

Ved årets slutt er det 5 ansatte fordelt på 5 årsverk i pensjonskassen. Det har ikke vært endringer i ansettelsesforhold i løpet 2022. Arbeidsmiljøet i pensjonskassen er godt, og virksomheten forurenses ikke det ytre miljø.

Pensjonskassen har inngått en tjenesteavtale med Gabler Pensjonstjenester AS som omfatter aktuarfunksjonen og utøvende aktuar. Avtalen omfatter lovpålagte forhold som forsikringstekniske beregninger og undersøkelser, samt tilleggstjenester som analyser og rådgivning.

Gabler Pensjonstjenester AS leverer også pensjonssystem og brukerstøtte for ajourhold og oversikt av medlemmene. Systemet leverer pensjonsberegninger samt grunnlag for forsikringsteknisk beregninger.

Mercer AS utarbeider rapporter og analyser og tilfredsstiller krav til uavhengig overvåking og kontroll som kreves av pensjonskassen. Investeringsrådgivning er en del av avtalen som også omfatter system for kontinuerlig oppfølging av investeringsporteføljen. Mercer foretar periodisk detaljert ESG analyse av investeringsporteføljen i tillegg til analyse av fondsforvalterne.

Det er inngått en avtale med Sparebanken Sør om forvaltning av utlån til medlemmer.

Aust-Agder Revisjon IKS er uavhengig kontrollorgan for pensjonskassen i henhold til kapitalforvaltningsforskriften §2-2 og forskrift om risikostyring og intern kontroll §10.

Agder-Team Revisjon AS er revisor for pensjonskassen.

Pensjonskassen har avtale med rådgivende lege Brynjulf Barexstein ved behandling av søknad om brutto uførepensjon.

Pensjonskassen er medlem av interesseorganisasjonen Pensjonskasseforeningen, som organiserer kommunale, fylkeskommunale og private selvstendige pensjonskasser. Pensjonskasseforeningen er høringsinstans for endringsforslag innen finans og pensjon som berører tjenestepensjonsordningene. De tilbyr kurs, samlinger og veiledning overfor sine medlemmer.

Pensjonskassen er medlem av Samfunnsbedriftene som er en arbeidsgiver- og næringsorganisasjon for samfunnsbedrifter over hele landet. Samfunnsbedriftene tilbyr blant annet arbeidsgiverservice, juridisk rådgivning og myndighetskontakt.

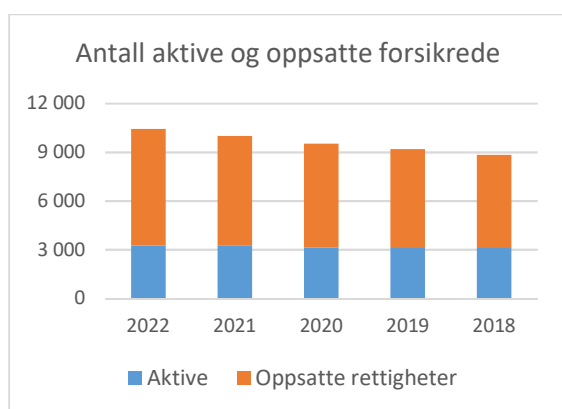
Pensjonskassen er omfattet av avtale om overføring av pensjonsrettigheter mellom offentlige pensjonsordninger. Arbeidstakere som har vært innmeldt i flere offentlige pensjonsordninger vil, etter avtalen, få pensjon som om de hele tiden hadde vært medlem av en og samme pensjonsordning.

Trygderetten er ankeinstans for vedtak som vedrører pensjon og samordning.

MEDLEMMER

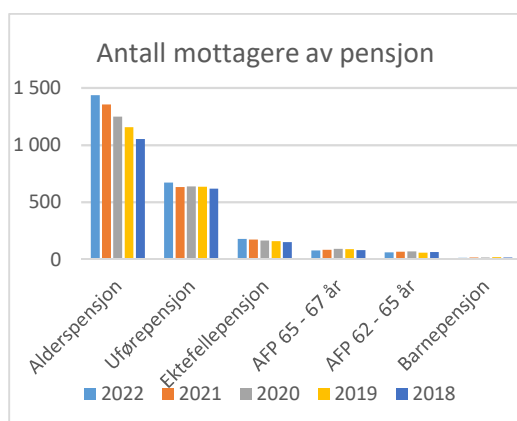
Arendal kommunale pensjonskasse er pliktig pensjonsordning for arbeidstakere som har et arbeidsforhold i Arendal kommune, herunder Arendal Eiendom KF og Arendal Havn KF, Arendal kirkelige fellesråd, Hove Drifts- og utviklingsselskap AS og Arendal kommunale pensjonskasse. Pensjonskassen har også medlemmer fra Arendal Kulturhus AS, Etablerersenteret IKS og Agder kommunale støttetjenester.

Unntatt fra medlemskap er lærere som er tilsluttet Statens Pensjonskasse og sykepleiere og leger som er tilsluttet KLP. Ved utgangen av 2022 hadde Arendal kommunale pensjonskasse 12.860 medlemmer.

PENSJONSYTELSE

Pensjonskassen administrerer tjenestepensjonsordning for offentlig ansatte og folkevalgte i Arendal kommune. Dette innebærer blant annet behandling og utbetaling av ulike pensjoner.

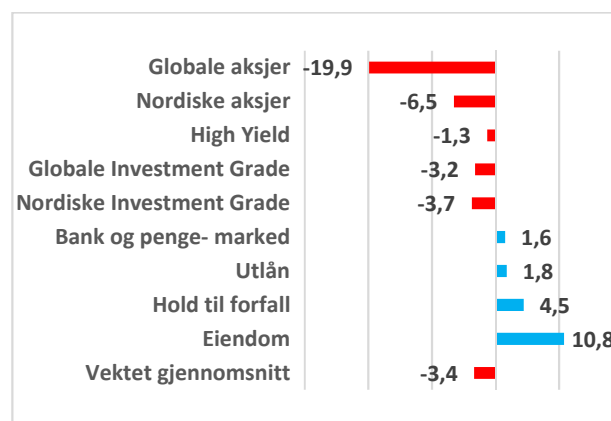
Antall alderspensjoner har økt med 81 gjennom året til 1.435 mottagere ved utgangen av 2022.

UTLÅNSVIRKSOMHETEN

Utlån til medlemmene ved utgangen av 2022 utgjorde 31 millioner kroner. Pensjonskassen yter 1. prioritets pantelån til medlemmene innenfor 70 prosent av verditakst av bolig.

AVKASTNING PÅ INVESTERINGER

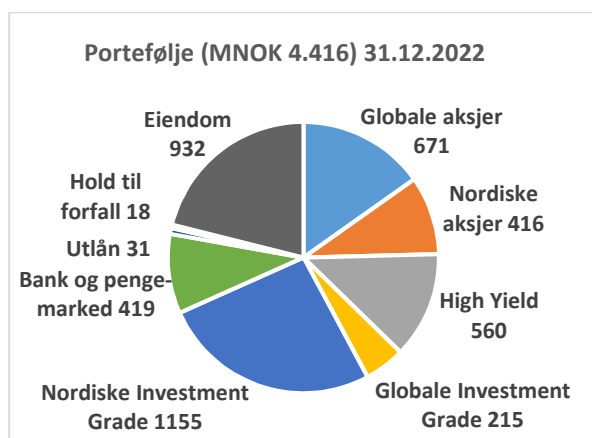
Arendal kommunale pensjonskasse hadde i 2022 en verdjustert avkastning på investert kapital på -3,4 prosentpoeng.

Gjennom året har verdien av porteføljen variert svært mye. Året har vært preget av krig i Ukraina, energikrise, svært høy inflasjon og renteøkning fra nær alle sentralbanker. Denne kombinasjonen har ført til svake aksje- og obligasjonsmarkeder i nesten hele verden.

Utviklingen på Oslo Børs har vært noe bedre enn resten av verden fordi enkelte selskaper innenfor sektorene energi og shipping har hatt svært høy inntjening. Variasjonene mellom sektorer i Norden har imidlertid vært store gjennom året. Når vi vender blikket mot USA så er situasjonen en helt annen med store verdifall både i aksje og obligasjonsmarkedet. Kombinasjonen med fall i både aksje og obligasjonsmarkedet har kun inntruffet to ganger tidligere i USA i løpet av de siste 100 årene. Sist i 1969 og gangen før i 1931.

Sammensetningen av porteføljen er gjennom året balansert mellom mulighet til avkastning og risiko for tap i henhold til kapitalstrategi vedtatt av styret.

KAPITALFORVALTNINGEN

Målsettingen for pensjonskassen er å oppnå en avkastning som over tid gir en god risikjustert avkastning og som sikrer pensjonsutbetalingene til Arendal kommune og andre medlemsbedrifter. Målet med kapitalforvaltningen er å maksimere avkastning innenfor definerte rammer for kapital- og soliditetskrav og krav til likviditet.

Pensjonskassen har som hovedprinsipp å drive forvaltning og risikostyring av verdipapirer fortrinnsvis gjennom investering i fond. Det foretas enkelt-investeringer i bank, utlån og eiendom.

Daglig leder foretar sammensetningen av aktiva innenfor styrets vedtatte retningslinjer. Styret mottar månedlige oversikter over avkastning og sammensetning av aktivaklasser sammenlignet med de til enhver tid vedtatte strategiske øvre og nedre grenser for plassering i de ulike aktivaklassene.

Pensjonskassen skal systematisk søke en god diversifisering og bredde i plasseringene for å begrense samlet risiko. Porteføljen skal til enhver tid ha tilstrekkelig likviditet til å møte løpende utgifter.

Pensjonskassen foretar jevnlig risikoanalyser som behandles av styret. Kvartalsvis gjennomføres beregning av solvenskapitaldekning av

uavhengig part. Styret vurderer resultatet av beregningen i forhold til bufferkapitalen og vurderer om tiltak skal iverksettes. Styret skal ta stilling til eventuelle situasjoner hvor beregnet tapspotensial overstiger bufferkapitalen.

Dersom solvenskapitaldekningen ligger høyere enn 140 prosent ansees dette innenfor akseptabel grense (grønt lys). Ligger dekningen mellom 110 og 140 prosent (gult lys) så skal styret varsles. Dersom dekningen er under 110 prosent (rødt lys), skal det umiddelbart iverksettes tiltak i samråd med styret.

Handlingsregler og tiltaksplan

Dersom rammene for forsikringsrisiko overskrides gjelder følgende handlingsregler;

Risikonivå	Handlingsregler
	<ul style="list-style-type: none"> risikoreducerende tiltak må identifiseres og gjennomføres snarest og fremlegge plan for gjennomføring
	<ul style="list-style-type: none"> styret skal varsles på neste styremøte og administrerende direktør skal presentere en vurdering av mulig risikoreducerende tiltak fremlegge eventuell plan for risikoreducerende tiltak
	<ul style="list-style-type: none"> ingen spesielle tiltak er nødvendige vurdere høyere risikotagning

Tiltaket kan også være kombinasjoner av nevnte tiltak dersom dette anses mulig og formålstjenlig i den enkelte situasjon.

Tiltaksplan	
1.	Tilbakeholde overskudd Holde tilbake deler av årets resultat for å bygge bufferkapital eller redusere grunnlagsrenten
2.	Øke rentegarantipremie/årlig egenkapitalinnskudd Fremtidige gevinster i rentegarantipremier og egenkapitalinnskudd kan inkluderes i bufferkapitalen
3.	Vurdere forvaltningsmandat/policy for kapitalforvaltningen Vurdere muligheter for å redusere risiko i kapitalforvaltningen, eksempelvis redusere aksjeandel
4.	Hente ny egenkapital fra sponsor Pensjonskassen orienterer kommunen om at det er behov for å styrke kapitalen og ber om tilførsel av egenkapital.
5.	Ta opp ansvarlig lån Pensjonskassen tar opp ansvarlig lån med løpetid > 5 år.

FOKUS PÅ BÆREKRAFT

Pensjonskassen mener at forhold knyttet til ESG (Environment, Social & Governance) vil ha betydning for både avkastning og finansiell risiko i pensjonskassens investeringshorisont, og er derfor viktige faktorer i god kapitalforvaltning. Vi forventer at selskaper med dårlig håndtering av forhold knyttet til ESG vil bli straffet i finansmarkedene, og representerer derfor en risiko for porteføljen. Samtidig mener vi at endringer i forhold knyttet til ESG skaper viktige muligheter for avkastning i tiden fremover. Strategien vår skal derfor ikke kun fokusere på å unngå selskaper med dårlig ESG-håndtering, men også å være med på utviklingen, og posisjonere seg mot selskaper som kan bli morgendagens vinnere. I tillegg til at forhold knyttet til ESG anses som god kapitalforvaltning, er pensjonskassen også opptatt av pensjonskassens samfunnsansvar som, etter vår mening, innebærer å tilse at alle beslutninger hensyntar forhold knyttet til ESG.

Målsetninger for ansvarlige investeringer

Pensjonskassen skal ha langsiktige perspektiver i kapitalforvaltningen. Forhold knyttet til ESG anses som vesentlige for pensjonskassens avkastning, risiko og samfunnsansvar.

Vi skal integrere hensyn knyttet til ESG i våre investeringsprosesser og beslutninger. Vi skal etterstrebe å integrere ESG i våre egne beslutningsprosesser knyttet til sammen-setning av aktiva, valg av forvalter og rapportering.

Det er kapitalforvaltere som avgjør porteføljeinnhold og fører den direkte dialog med underliggende selskaper. Det er pensjonskassens ansvar å velge forvaltere som har

gode prosesser for ESG-integrasjon og eierskapsutøvelse på våre vegne. Valgte forvaltere skal til enhver tid integrere hensyn knyttet til ESG i sine investeringsprosesser og beslutninger, samt i sin eierskapsutøvelse.

Vi skal ha et bevisst forhold til innholdet i vår portefølje og være en pådriver for å øke tilgangen til og kvaliteten på ESG-informasjon. For å ha et nyansert syn på samspillet mellom forhold knyttet til ESG og vår portefølje, er vi avhengige av å være bevisste på hvordan vår kapital blir plassert. Vi skal arbeide for å øke tilgangen til informasjon om forhold knyttet til

ESG selskapene vi er eksponert for, gjennom fondene vi investerer i. Vi skal være en pådriver for bedre datakvalitet og datadekning på området. Pensjonskassen skal være initiativtaker og aktiv deltaker i investorsamarbeid innen ESG.

Investorsamarbeid er et vesentlig virkemiddel for å samle påvirkningskraften til likesinnede investorer, og slik oppnå sterkere og raskere resultater på vår innsats. Det å være en aktiv deltaker i slike samarbeid er også viktig for å dele av våre egne erfaringer og bidra til å forbedre praksis i hele vårt marked.

Det skal ikke investeres i selskaper som er ekskludert av Statens Pensjonsfond Utland. Forvaltningen av pensjonskassens midler skal følge de etiske kriteriene som til enhver tid er valgt av Finansdepartementet for forvaltningen av Statens Pensjonsfond Utland. Selskaper ekskluderes fra investeringsuniverset ved brudd på de fastlagte kriteriene.

REGNSKAP

Styret mener at det fremlagte årsregnskap med noter gir et rettviseende bilde av driften i 2022 og stillingen ved årsskiftet. Regnskapet er avlagt med forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningene er til stede. Styret er ikke kjent med at det er knyttet usikkerhet til regnskapet ut over det som allerede er innarbeidet i regnskapet gjennom verdivurdering av eiendommer, aksje- og obligasjonsfond.

SKATT

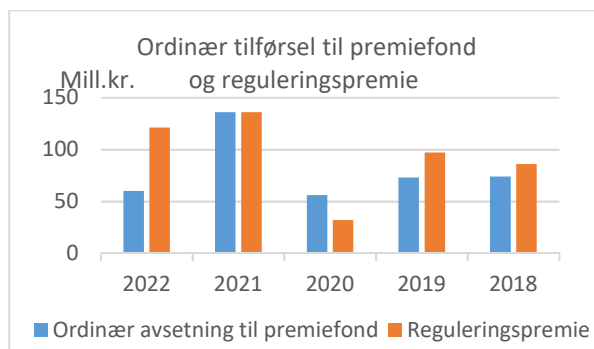
Pensjonskassen sin virksomhet er skattepliktig i henhold til skatteloven. Pensjonskassen betaler 22 prosent skatt av skattepliktig overskudd og 0,25/0,40 prosent skatt av skattepliktig formue. Den delen av virksomheten som henføres til selskapsporteføljen er innenfor fritaksmetoden. Dette medfører at gevinster og tap på verdipapirer i selskapsporteføljen ikke inngår i skattepliktig inntekt.

SOLVENSKAPITALDEKNING

Aktuaren har foretatt forsikringstekniske beregninger pr. 31.12.2022 som gir en solvenskapitaldekning på 164 prosentpoeng.

PREMIEFOND

Pensjonskassen har i de siste årene tilført betydelige midler til premiefondet. Målet har vært å bidra til å dekke arbeidsgivernes kostnad til reguleringspremie. Årets bidrag til denne ambisiøse målsettingen er tilførsel av 60 mill. kr. som dekker halvparten av årets reguleringspremie.

REGULERINGSPREMIE

Reguleringspremien for lønnsoppgjør og endring i grunnbeløp dekkes av arbeidsgiverne i sin helhet. Reguleringspremien i 2022 utgjorde 121 millioner kroner.

RESULTATDISPONERING

Totalresultat før disponering på -200,5 millioner kroner avsettes slik:

Overført fra annen egenkapital:	14,6 MNOK
Overført fra bufferfond:	255,6 MNOK
Overført til risikoutjevningfond:	9,7 MNOK
Overført til premiefond:	60,0 MNOK

UTSIKTENE FREMOVER

Pensjonskassens styre og administrasjon vil i likhet med tidligere år være aktive i kapitalforvaltningen. Vi søker å foreta optimale investeringer i forhold til risiko, diversifisering, avkastning og klimapåvirkning.

Styret og administrasjonen fortsetter arbeidet med å videreutvikle pensjonskassen som en konkurransedyktig ordning til beste for medlemmene, pensjonistene og arbeidsgiverne. Dette skal gjennomføres i godt samarbeid med andre pensjonskasser ved å forbedre nettsidene og fokusere på arbeid med mål om ytterligere effektivisering gjennom automatisering av oppgaver.

Pensjonskassen har som mål å være det beste pensjonsalternativet for medlemmene og arbeidsgiverne. Det skal oppnås ved god informasjon og service overfor medlemmene og trygg kapitalforvaltning. Vi skal fortsette med å være synlige og aktive i samspill med arbeidsgiverne.

Forventningene til veksten i verdensøkonomien ved inngangen til 2023 er langt mindre optimistiske enn de var for et år siden. Inntjening for selskaper forventes å ha en lavere vekst enn tidligere. Konsumenter vil antagelig få det tøffere fremover når inflasjon, høyere renter og økte energipriser tar en større del av inntekten.

Synet på sikkerhet i Europa er endret etter Russlands angrep på Ukraina. Det er grunn til å anta at mange land vil bruke mer penger på forsvar i årene fremover. Det vil etter all sannsynlighet føre til økt budsjettunderskudd i mange land og handlingsrommet til andre prioriteringer vil bli mindre. Krig er inflasjonsdrivende men er først og fremst en tragedie for de som er direkte eller indirekte rammet.

Behovet for stabil tilgang til energi vil være en utfordring i tiden fremover. Mange av tiltakene for å motvirke negative endringer på klimaet krever økt tilgang til bærekraftig produksjon av og lagring av energi. Både bærekraftig produksjon og lagring krever mye

kompetanse og kapital i tillegg til stabile rammevilkår.

I starten på 2023 har markedene hatt fokus på om sentralbankenes renteøkninger har fått tilstrekkelig innvirkning på prisveksten slik at inflasjonen blir mer avtagende fremover. Markedsaktørene har ulike syn på dette og det fører til stor volatilitet.

Pensjonskassen er fortsatt forberedt på tider med store svingninger i de finansielle markedene. Tiltaksplaner er utarbeidet og ansvar er fordelt for at enhver situasjon skal kunne håndteres på en god måte.

Usikkerhet i finansmarkedene vil alltid oppstå. Når usikkerhet inntreffer kan det være med bakgrunn i forhold som både kan fremstå som tenkelige men også relativt utenkelig i forkant.

Arendal kommunale pensjonskasse, 14. mars 2023

Morten Kraft
styreleder

Fredrik William Knudsen
nestleder

Siri Østerhus
styremedlem

Milly O. Grundesen
styremedlem

Inger Mari Sørvig
styremedlem

Jon Vidar Skogeng
styremedlem

Kjetil Korneliussen
adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

<i>Teknisk regnskap</i>	Note	31.12.2022	31.12.2021
Premieinntekter:			
Forfalte premier, brutto	1	292 675 604	291 107 049
Avgitt gjenforsikringspremie	1	-159 000	-168 000
Sum premieinntekter for egen regning		<u>292 516 604</u>	<u>290 939 049</u>
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen:			
Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler	2	4 056 709	7 907 027
Netto driftsinntekt fra eiendom	3	43 428 696	39 628 560
Verdiendringer på investeringer	4, 5, 6, 7, 8	-185 015 860	196 195 119
Realisert gevinst og tap på investeringer	9	358 261	88 235 224
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		<u>-137 172 194</u>	<u>331 965 930</u>
Andre inntekter			
Refusjoner	10	<u>31 961 756</u>	<u>31 839 989</u>
Pensjoner mv.			
Utbetalte pensjoner, brutto	10	<u>-156 447 130</u>	<u>-148 114 687</u>
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse			
- kontraktsfastsatte forpliktelse			
Endring premiereserve	11	-196 338 163	-197 827 560
Endring bufferfond	11	255 609 567	
Endring tilleggsavsetning	11		-110 000 000
Endring kursreguleringsfond	11	0	-29 268 395
Endring premiefond	11	-5 433 346	-4 595 659
Sum resultatførte endr. i forsikrings-/kontr.fastsatte forpliktelse		<u>53 838 058</u>	<u>-341 691 614</u>
Midler tilordnet forsikringskontraktene-kontraktfaste forpliktelse			
Overskudd på avkastningsresultatet	12	-50 311 927	-125 897 186
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	12	-9 688 073	-10 135 657
Sum midler tilordnet forsikringskont.- kontraktsfastsatte forpliktelse		<u>-60 000 000</u>	<u>-136 032 843</u>
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader	14	-1 354 725	-1 315 805
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	14	-9 024 232	-8 664 662
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		<u>-10 378 957</u>	<u>-9 980 467</u>
Resultat av teknisk regnskap		14 318 137	18 925 357

<i>Ikke teknisk regnskap</i>	Note	31.12.2022	31.12.2021
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	506 005	982 267
Netto driftsinntekt fra eiendom	3	5 416 986	4 922 941
Verdiendringer på investeringer	4, 5, 6, 7, 8	-23 077 560	24 372 750
Realisert gevinst og tap på investeringer	9	44 687	10 961 205
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-17 109 882	41 239 163
Andre inntekter			
Aktuarielle endringer ytelsesbaserte pensjonsordninger	14	-1 437 278	1 476 363
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader	14	-168 979	-163 459
Andre kostnader	14	-1 725 618	-1 676 385
Sum forvaltningskostn/andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-1 894 597	-1 839 844
Resultat av ikke-teknisk regnskap		-20 441 757	40 875 682
Resultat før skattekostnader		-6 123 620	59 801 039
Skattekostnader	23	4 632 514	8 312 443
Totalresultat		-10 756 134	51 488 596
Overført til/fra risikoutjevningfond	11, 12	-8 546 158	-12 066 564
Overført til/fra egenkapital	12, 19	19 302 292	-39 422 032
Sum disponeringer		10 756 134	-51 488 596

EIENDELER

<i>Eiendeler i selskapsporteføljen:</i>	Note	31.12.2022	31.12.2021
Investeringer:			
<i>Bygninger og andre faste eiendommer</i>			
Investeringseiendommer	4	80 701 930	74 742 200
<i>Datterforetak</i>			
Aksjer i datterforetak	5	7 773	8 472
<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>			
Investering som holdes til forfall	15	1 997 844	4 585 185
Utlån og fordringer	16	3 410 301	3 443 443
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		5 408 145	8 028 628
<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>			
Aksjer og andeler	7	120 526 802	141 796 531
Eiendomsfond	6	22 605 806	21 083 131
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	8	255 918 126	217 292 977
Utlån og fordringer	17	13 085	12 375
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		399 063 819	380 185 014
Sum investeringer		485 181 667	462 964 314
Andre eiendeler:			
Kasse, bank	18	7 504 664	41 516 898
Forskuddsbetalte kostnader		34 149	1 534 661
Sum		7 538 813	43 051 559
Sum andre eiendeler		7 538 813	43 051 559
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		492 720 480	506 015 873

<i>Eiendeler i kollektivporteføljen</i>	Note	31.12.2022	31.12.2021
Investeringer i kollektivporteføljen:			
<i>Bygninger og andre faste eiendommer</i>			
Investeringseiendommer	4	646 998 070	601 657 800
<i>Datterforetak</i>			
Aksjer i datterforetak	5	62 317	68 201
<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>			
Investering som holdes til forfall	15	16 016 981	36 909 700
Utlån og fordringer	16	27 340 836	27 718 939
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		43 357 817	64 628 639
<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>			
Aksjer og andeler	7	966 279 349	1 141 429 993
Eiendomsfond	6	181 233 742	169 714 432
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	8	2 051 729 543	1 749 159 303
Utlån og fordringer	17	104 905	99 615
Premiefordringer		0	130 000
Andre finansielle eiendeler	18	33 684 435	308 682 747
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		3 233 031 974	3 369 216 090
Sum eiendeler i kollektivporteføljen		3 923 450 178	4 035 570 730
Sum eiendeler		4 416 170 658	4 541 586 603

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

Egenkapital:	Note	31.12.2022	31.12.2021
Innskutt egenkapital			
Innskutt egenkapital	19	183 216 351	173 216 351
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond	11, 12, 19	42 430 878	33 884 720
Annen opptjent egenkapital	12, 19	284 330 948	303 633 239
Sum opptjent egenkapital		326 761 826	337 517 959
Sum egenkapital		509 978 177	510 734 310
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser:			
Premiereserve	11	3 083 596 719	2 880 723 581
Erstatningsavsetninger	11	36 310 330	42 845 305
Bufferfond	11	527 295 781	0
Tilleggsavsetninger	11	0	330 361 846
Kursreguleringsfond		0	452 543 501
Premiefond	11	237 191 931	300 641 402
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		3 884 394 761	4 007 115 635
Avsetninger for forpliktelser:			
Skyldig skattetrekk	18	3 305 261	3 170 137
Forpliktelser ved skatt	23	2 435 474	7 119 572
Forpliktelser ved utsatt skatt	23	14 807 705	12 513 407
Andre avsetninger for forpliktelser		1 249 280	933 542
Sum avsetninger for forpliktelser		21 797 720	23 736 658
Sum forpliktelser		3 906 192 481	4 030 852 293
Sum egenkapital og forpliktelser		4 416 170 658	4 541 586 603

Arendal kommunale pensjonskasse, 14. mars 2023

Morten Kraft
styreleder

Fredrik William Knudsen
nestleder

Siri Østerhus
styremedlem

Milly O. Grundesen
styremedlem

Inger Mari Sørvig
styremedlem

Jon Vidar Skogeng
styremedlem

Kjetil Korneliussen
adm. direktør

KONTANTSTRØMSANALYSE

(1.000 kr)	2 022	2021
a. Kontantstrøm fra driften		
Premieinntekter	292 676	291 000
Forsikringsytelser	-124 485	-116 275
Finansinntekter netto	-154 282	373 205
Andre kostnader (administrasjon og skatt)	-30 779	-15 921
Redusert/økt kortsiktige fordringer og gjeld	-14 858	-7 495
Netto kontantstrøm fra virksomheten	-31 728	524 514
b. Kontantstrøm fra investeringer/plasseringer		
Utbetaling ved kjøp av bygninger og andre faste eiendommer		
Verdijustering av bygninger og andre faste eiendommer	-51 300	-29 400
Redusert (økt) beholdning av rentebærende papirer	-354 237	-79 984
Redusert (økt) beholdning av aksjefond	117 846	-340 115
Redusert (økt) utlån mot pant i fast eiendom	411	-1 898
Netto kontantstrøm fra investeringer/plasseringer	-287 280	-451 397
c. Kontantstrøm fra finansiering		
Innbetaling av kjernekapitalinnskudd	10 000	10 000
Endringer i finansiering	0	0
Netto kontantstrøm fra finansiering	10 000	10 000
a + b + c Netto endring av likvider gjennom året	-309 008	83 117
Likviditetsbeholdning pr 01.01.	350 197	267 080
Likviditetsbeholdning pr 31.12.	41 189	350 197

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i henhold til regnskapsloven, med de tillegg og unntak som følger av forskrift 20.12.2011 nr. 1457 (forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak). Årsregnskapet er således utarbeidet med utgangspunkt i prinsipp om historisk kost. Unntak for dette prinsippet gjelder vurdering av investeringseiendommer og vurdering av finansielle eiendeler og finansiell gjeld som er målt til virkelig verdi.

Konsernregnskap

Arendal kommunale pensjonskasse er morselskap til Friergangen 3 AS. I henhold til unntaksregelen i Regnskapsloven § 3 - 8 er det ikke utarbeidet konsernregnskap for 2022. Bakgrunnen for dette er at datterselskapet ikke har betydning for å bedømme Arendal kommunale pensjonskasses stilling og resultat.

Finansielle instrumenter

I overensstemmelse med IAS 39 "Finansielle instrumenter - innregning og måling" klassifiseres finansielle instrumenter innenfor virkeområdet til IAS 39 med virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Virkelig verdi

Virkelige verdier blir benyttet i regnskapet. Aksje- og obligasjonsfond verdsettes til markedsverdier. Pensjonskassen resultatfører forvaltningskostnadene i fond etter netto-prinsippet. Det betyr at verdien på det enkelte fond er fratrukket forvaltningskostnadene i fondet.

Investeringseiendommer takseres årlig og oppføres til markedsverdi i henhold til takst.

Obligasjoner som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller forutsigbare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer "holdt til forfall". Investeringene som holdes til forfall vurderes til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metoden.

Utlån

Utlån er oppført til nominelle verdier i balansen.

Forsikringstekniske avsetninger

Risikoutjevningfondet har til formål å utjevne den regnskapsmessige virkningen av fluktasjoner i resultatet av forsikringsvirksomheten over tid. Regnskapsmessig er risikoutjevningfondet en del av egenkapitalen.

Premiereserver skal dekke de forsikredes hittil opptjente rettigheter i pensjonskassen. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar. Pensjonskassen har full forsikringsteknisk dekning. Det betyr at pensjonskassen har full dekning for nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser.

Erstatningsavsetninger skal dekke antatt inntrufne forsikringstilfeller som ved årsslutt ikke er meldt eller oppgjort, herunder karensavsetninger for uførerisiko. Dette reflekterer forsikringsforpliktelser som pensjonskassen har påtatt seg gjennom mottatt premie. Erstatningsavsetningen skal tilsvare utbetalingene dersom erstatningstilfellet er ferdigbehandlet.

Administrasjonsreserver skal dekke fremtidige kostnader for fullt betalte forsikringer, som er forsikringer hvor premiebetalingen er opphørt og hvor oppsamlet premiereserve knyttet til den enkelte forsikrede dekker selskapets forpliktelser for hele den gjenværende forsikringstid.

Bufferfond erstattet tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra starten av 2022. Fondet representerer en forsikringsmessig buffer som kan benyttes i de årene den finansielle avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke den garanterte renten.

Premiefond inneholder forskuddsbetalte premier og eventuelle overskuddsmidler. Premiefondet kan benyttes til dekning av fremtidige premier.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Pensjonskassens ansatte omfattes av pensjonskassens kollektive pensjonsordning på lik linje med andre medlemmer.

Pensjonsordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor.

Skatt

Pensjonskassens virksomhet er skattepliktig i henhold til skatteloven. Pensjonskassen betaler 22 % skatt av skattepliktig overskudd og 0,25/0,40 % skatt av skattepliktig formue. Den delen av virksomheten som henføres til selskapsporteføljen er innenfor fritaksmetoden. Dette medfører at gevinster og tap på verdipapirer i selskapsporteføljen ikke inngår i skattepliktig inntekt.

Inndeling av forvaltningskapitalen

Pensjonskassens forvaltningskapital er delt inn i en kollektivportefølje (kundeportefølje) og en selskapsportefølje jfr. Forsikringsvirksomhetsloven § 9-7. Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetninger som skal dekke de kontraktsfaste forpliktelser. Selskapsporteføljen består av eiendeler som motsvarer selskapets ansvarlige kapital og eventuell annen gjeld enn forsikringsforpliktelsene. Pensjonskassen har valgt en felles kapitalforvaltning, slik at fordeling til kollektiv- og selskapsportefølje er gjennomført etter hvor stor del av aktiva den respektive portefølje "eier".

Inndeling	2022	2021
Kollektivporteføljen	88,91 %	88,95 %
Selskapsporteføljen	11,09 %	11,05 %

Finansiell risiko

Pensjonskassens systemer for styring og kontroll er tilpasset de lovmessige krav for å sikre en forsvarlig kapitalforvaltning. Det gjennomføres risikoanalyser basert på Finanstilsynets stresstest for livsforsikrings-selskap og pensjonskasser hvor det tas hensyn til de ulike risikoelementer som markedsrisiko, likviditetsrisiko og kredittrisiko.

Pensjonsordningene

Ved utgangen av 2022 hadde følgende virksomheter pensjonsordninger i pensjonskassen

- Arendal kommune
- Arendal Eiendom KF
- Arendal Havn KF
- Arendal kirkelige fellesråd,
- Hove Drifts- og utviklingsselskap AS
- Agder kommunale støttetjenester
- Arendal kommunale pensjonskasse

Alle ansatte med unntak av sykepleiere, leger og lærere er omfattet av ordningen.

Pensjonsordningen er ytelsesbasert og har ikke investeringsvalg.

Kategori	Menn	Kvinner	Totalt
Alderspensjon	360	1075	1435
AFP 62 - 65 år	10	52	62
AFP 65 - 67 år	16	62	78
Uførepensjon	86	584	670
Barnetillegg	133	109	242
Ektefellepensjon	87	91	178
Barnepensjon	7	6	13
Aktive	934	2336	3270
Fratrådte	2202	4952	7154
Fratrådte med oppsatt rett	344	949	1293

Forsikringsteknisk følsomhetsberegning

Tabellen under viser hvordan kravene til premie-reserven øker ved en reduksjon i dødelighet på 10 %, og ved en økning i uførehypighet på 15 %.

Forutsetning	Endringer	Effekt på netto premiereserve
Dødelighet	-10 %	69 mill. kr.
Uførhet	+15 %	9 mill. kr.

Note 1 Premieinntekter

Pensjonskassens styre fastsetter årlig arbeidsgiverpremien etter anbefaling fra ansvarlig aktuar. Arbeidsgiverpremien ble fastsatt til 12,35 % av lønn i 2022 (12,2 % av lønn i 2021).

Arbeidstakerinnskuddet er i tariffavtalen fastsatt til 2% av lønn.

(1000 kr)	31.12.2022	31.12.2021
<i>Arbeidsgiverpremie:</i>		
Normalpremie (12,35%)	139 878	139 153
For lite innbetalt premie overført fra premiefond	18	3 115
Reguleringspremie belastet premiefond	120 991	136 175
Ikke forsikringsbare hendelser ovf. til premiefond	7 874	-10 252
Innbetalt reguleringspremie	0	130
Avgitt gjenforsikringspremie	-159	-168
Sum arbeidsgiverpremie	268 602	268 153
Arbeidstakerinnskudd	23 915	22 786
Sum forfalt premie	292 517	290 939

Note 2 Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler

(1000 kr)	31.12.2022	31.12.2021
Renteinntekter fra:		
Pantelån	542	461
Obligasjoner m.m	674	946
Plasseringer i kredittobligasjoner	6	420
Utbytte fra aksjer/aksjefond	4	4 680
Andre finansinntekter	3 336	2 382
Sum inntekter fra andre finansielle eiendeler	4 562	8 889
Andel selskapsportefølje	506	982
Andel kollektivportefølje	4 056	7 907
Sum	4 562	8 889

Note 3 Netto driftsinntekter fra eiendom

(1000 kr)	31.12.2022	31.12.2021
Inntekter	49 051	46 805
Driftskostnader	-205	-2 253
Netto driftsinntekt fra eiendom	48 846	44 552
Andel selskapsportefølje	5 417	4 923
Andel kollektivportefølje	43 429	39 629
Sum	48 846	44 552

Note 4 Investerings eiendommer

Leieinntekter (1000 kr)	Leietaker	31.12.2022	31.12.2021
Bibliotek og parkeringshus	Arendal kommune	11 322	11 205
Bjorbekktunet bo- og omsorgssenter	Arendal kommune	5 715	4 975
Fagerheim barnehage og avlastningsenhet	Arendal kommune	868	824
Friergangen 3 (Kinobygg)	Kino Sør	2 839	2 918
Myratunet	Arendal kommune	8 161	7 751
Plankemyra bo- og omsorgssenter	Arendal kommune	14 313	13 593
Røed bo- og omsorgssenter	Arendal kommune	5 822	5 529
Sum		49 040	46 795

Investerings eiendommer er vurdert til takster utarbeidet av uavhengig takstmann. Verdsettelsen er foretatt i henhold til IAS 40. Eiendommene er klassifisert som investerings eiendom som er definert som "eiendom som benyttes for å opptjene leieinntekter eller for verdistigning på kapital eller begge deler". Investerings eiendommer skal måles til virkelig verdi, som normalt er markedsverdien.

(1000 kr)	Anskaffelses verdi	Verdireg. tidligere år	Inngående balanse	Verdiregulering i 2022	Verdi pr. 31.12.2022
Bibliotek og parkeringshus	105 400	48 600	154 000	11 000	165 000
Bjorbekktunet BOS	53 200	29 300	82 500	9 500	92 000
Fagerheim barneh./avl.	8 500	4 700	13 200	6 000	19 200
Friergangen 3 (Kinobygg)	26 587	7 413	34 000	500	34 500
Myratunet	79 900	25 600	105 500	4 500	110 000
Plankemyra BOS	146 000	59 000	205 000	13 000	218 000
Røed BOS	57 000	25 200	82 200	6 800	89 000
Sum	476 587	199 813	676 400	51 300	727 700
Andel selskapsportefølje					80 702
Andel kollektivportefølje					646 998
Sum					727 700

Note 5 Aksjer i datterselskaper

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Bokført egenkapital	
			31.12.2022	Resultat 2022
Friergangen 3 AS	Arendal	100 %	70 090	-6 583
Andel selskapsportefølje		7 773		
Andel kollektivportefølje		62 317		
Sum		70 090		

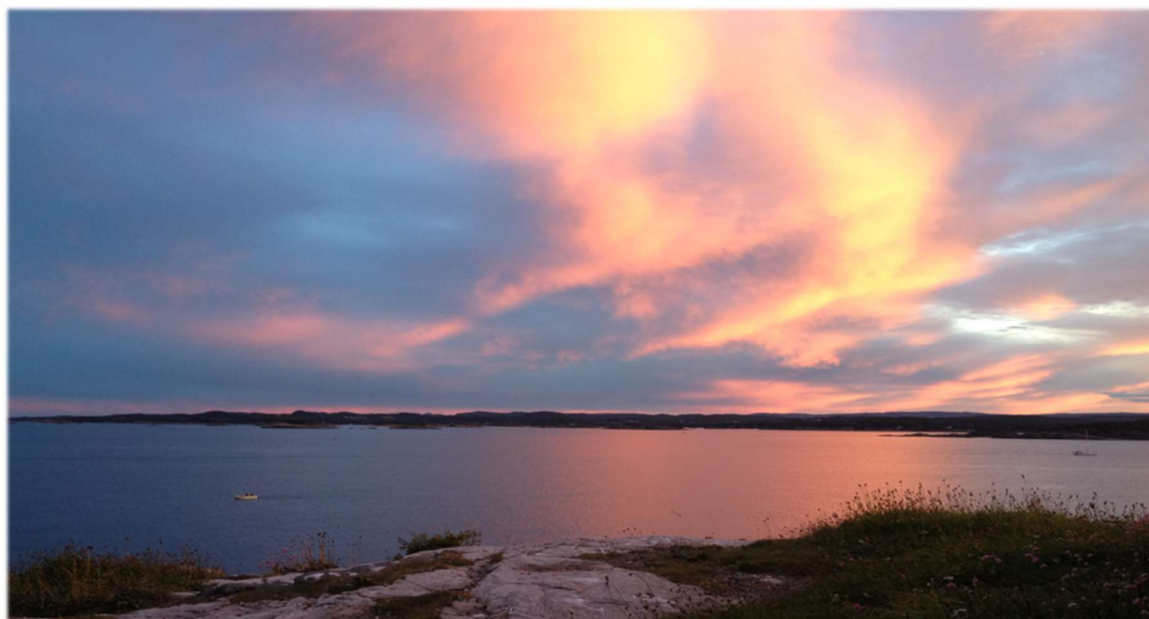
Note 6 Eiendomsfond

(1000 kr)	Markedsverdi 01.01.2022	Markedsverdi 31.12.2022	Verdiendring 2022
Eiendomsfond			
Union Core Real Estate Fund	190 798	203 840	-4 586
Sum eiendomsfond	190 798	203 840	-4 586
Andel selskapsportefølje		22 606	
Andel kollektivportefølje		181 234	
Sum		203 840	

Note 7 Aksjefond

(1000 kr)	Markedsverdi 01.01.2022	Markedsverdi 31.12.2022	Verdiendring 2022
Internasjonale aksjefond			
BG Worldwide Global Alpha Choice	230 298	156 487	-73 811
C Worldwide Global Aksjer Etisk	180 622	153 969	-26 653
Danske Invest Global Sustainable Future	116 119	108 665	-7 443
Danske Invest Global Sustainable Future Restricted	100 350	82 829	-17 521
Holberg Global	63 353	52 178	-11 175
Holberg Global Valutasikret	62 898	47 671	-15 227
Odin Europa II	84 031	69 479	-14 552
Sum internasjonale aksjefond	837 671	671 278	-166 382
(1000 kr)	Markedsverdi 01.01.2022	Markedsverdi 31.12.2022	Verdiendring 2022
Nordiske aksjer og aksjefond			
Alfred Berg Gambak	81 493	76 666	-4 827
Alfred Berg Nordic Gambak	78 490	72 567	-5 923
Danske Invest norske aksjer	108 315	99 580	-8 735
Pareto Aksje Norge	91 760	94 171	2 411
Pareto Investment Fund	85 498	72 544	-12 954
Sum nordiske aksjer og aksjefond	445 556	415 528	-30 028
Totalt	1 283 227	1 086 806	-196 410
Andel selskapsportefølje		120 527	
Andel kollektivportefølje		966 279	
Sum		1 086 806	

Note 8 Obligasjonsfond

(1000 kr)	Markedsverdi 01.01.2022	Markedsverdi 31.12.2022	Verdiendring 2022
High Yield obligasjoner			
Alfred Berg Nordisk Ansvarlig kapital	166 931	158 884	-8 047
BlueBay Global High Yield ESG	107 722	96 196	-11 526
DNB High Yield	114 185	115 780	1 595
Holberg Kreditt	179 560	189 239	9 679
Sum High Yield obligasjoner	568 398	560 099	-8 299
Internasjonale obligasjoner			
Mercer short Duration Global Bond Robeco	113 605	109 584	-4 031
Mercer short Duration Global Bond Pimco	108 198	105 125	-3 047
Sum Internasjonale obligasjoner	221 803	214 709	-7 078
Nordiske obligasjoner			
Alfred Berg Investment Grade	129 175	126 865	-2 310
Alfred Berg Investment Grade Mid duration	573 873	547 353	-26 515
DNB Obligasjon III	473 344	481 829	-15 955
Sum Nordiske obligasjoner	1 176 392	1 156 047	-44 780
Norsk pengemarked			
Holberg Likviditet	-	202 112	2 112
Pareto Likviditet	-	100 718	718
Storebrand Likviditet	-	73 946	-1 054
Sum norsk pengemarked	-	376 776	1 776
Sum obligasjoner og obligasjonsfond	1 966 593	2 307 648	-58 381
Andel selskapsportefølje		255 918	
Andel kollektivportefølje		2 051 730	
Sum		2 307 648	

Note 9 Realisert gevinst og tap på investeringer

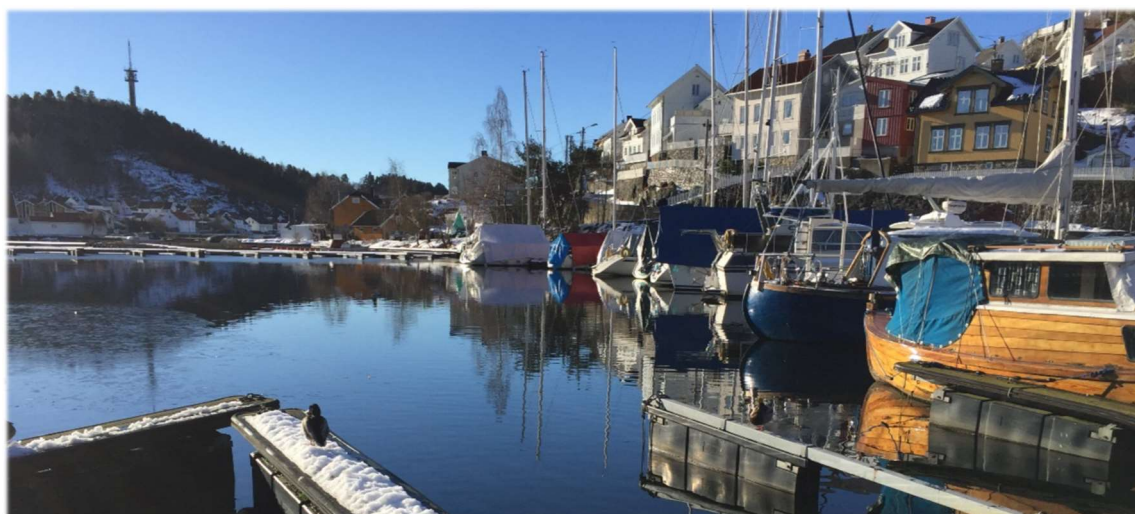
(1000 kr)	31.12.2022	31.12.2021
Aksjer	-	37
Obligasjoner	403	62
Sum	403	99
Andel selskapsportefølje	45	11
Andel kollektivportefølje	358	88
Sum	403	99

Note 10 Utbetalte pensjoner mv.

Pensjonsutbetalinger innenfor "Avtale om overføring og samordning av pensjonsrettigheter" (Overføringsavtalen) er direkte utbetalte pensjonsytelser til pensjonskassens medlemmer i henhold til vedtektene, og refusjoner i henhold til overføringsavtalen. Pensjonsutbetalinger utenfor overføringsavtalen er avtalefestet pensjon (AFP) 62-64 år, som er en tariffbestemt avtale om pensjon/førtidspensjon. Pensjonskassen administrerer ordningen og utbetaler på vegne av arbeidsgiverne mot refusjon for utbetalt beløp.

(1000 kr)	31.12.2022	31.12.2021
Direkte utbetalte pensjoner:		
Alderspensjon	82 384	75 768
Uførepensjon	19 597	19 610
Etterlattepensjon	8 776	7 277
Barnepensjon	348	360
Midlertidig Uførepensjon	3 429	3 159
AFP-pensjon 62 - 64 år	16 779	16 828
AFP-pensjon 65 - 66 år	18 401	19 601
Sum direkte utbetalte pensjoner	149 714	142 603
Utbetalte refusjoner i henhold til overføringsavt.	6 733	5 511
Utbetalte pensjoner, brutto	156 447	148 114

Mottatte refusjonspensjoner:		
Andre pensjonskasser	15 125	14 853
Mottatt refusjon fra NAV	58	159
AFP-pensjon 62 - 64 år	16 779	16 828
Sum mottatte refusjonspensjoner	31 962	31 840
Netto utbetalte pensjoner	124 485	116 274

Note 11 Avsetninger til fond

Premiereserver (1000 kr)	Premie - reserve	Erstatnings- avsetning	Sum	Herav adm.reserve
Premiereserver 01.01	2 880 724	42 845	2 923 569	78 070
Pliktig avsetning 2022	202 873	-6 535	196 338	5 326
Premiereserver 31.12	3 083 597	36 310	3 119 907	83 396

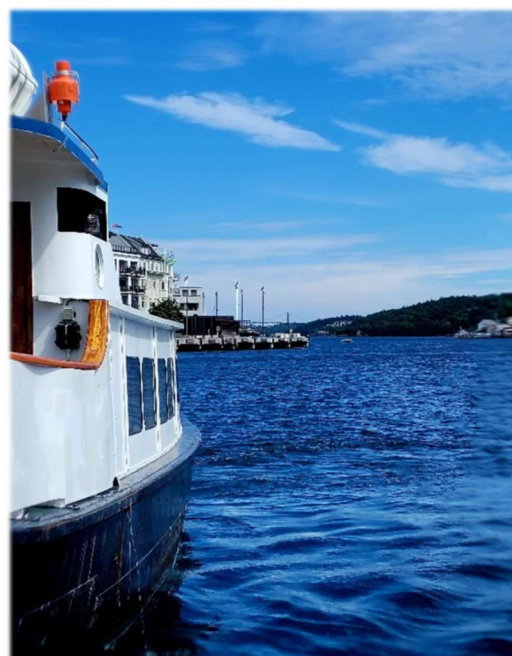
Risikoutjevningfond (1000kr)	31.12.2022	31.12.2021
Risikoutjevningfond 01.01	33 885	21 818
Avsetning	9 688	1 931
Årets disponering	-1 142	10 136
Risikoutjevningfond 31.12	42 431	33 885

Tilleggsavsetninger (1000kr)	31.12.2022	31.12.2021
Tilleggsavsetninger 01.01	330 362	220 362
Avsetning	-	110 000
Overført til Bufferfond	-330 362	-
Tilleggsavsetninger 31.12	-	330 362

Kursreguleringsfond (1000kr)	31.12.2022	31.12.2021
Kursreguleringsfond 01.01	452 543	423 275
Avsetning	-	29 268
Overført til Bufferfond	-452 543	-
Kursreguleringsfond 31.12	-	452 543

Bufferfond (1000kr)	31.12.2022	31.12.2021
Bufferfond 01.01	782 905	-
Endring i bufferfond	-255 609	-
Bufferfond 31.12	527 296	-

Premiefond (1000 kr)	31.12.2022	31.12.2021
Premiefond 01.01	300 641	289 051
Reguleringspremie Ikke forsikringsbare hendelser	-120 991	-136 175
Forsikringsbare hendelser	-7 874	-
Garantert rente	5 433	4 596
Innbetalt til premiefond Årets resultat	-	10 252
kollektivporteføljen	60 000	136 033
Premiefond 31.12	237 191	300 642

Note 12 Resultatanalyse

(1000 kr)		31.12.2022
Administrasjonsresultat		95
Premie for avkastningsgaranti		5 677
Netto finansinntekter i kollektiv porteføljen	-137 172	
- Pliktige rentekostnader	-69 267	
-Avkastning til risikoutjevningfondet	1 142	
Renteresultat	-205 297	-205 297
Risikoresultat		19 376
Teknisk resultat		-180 149
Resultat i selskapsporteføljen		-20 442
Tilbakeført skatt		
Skattekostnad		97
Total resultat før disponering		-200 494
Disponering		
Renteresultat overført til premiefond		50 312
Renteresultat overført til premiereserven		-
Risikoresultat overført til bufferfond		-255 610
Risikoresultat overført til premiefond		9 688
Risikoresultat overført til premiereserven		-
Sum disponering av teknisk resultat		-195 609
Overført til risikoutjevningfond		9 688
Overført til annen opptjent egenkapital		-14 573
Sum disponering		-200 494

Note 13 Ytelse og lån til ledende ansatte

(hele kroner)		31.12.2022	31.12.2021
Administrerende direktør:			
Kjetil Korneliussen	lønn	1 239 392	1 164 392
Kjetil Korneliussen	pensjonskostnad	144 495	141 520
Honorar til styret			
Morten Kraft	styrets leder	173 680	95 009
Fredrik William Knudsen	nestleder	132 508	70 924
Milly O. Grundesen	styremedlem	87 336	57 358
Inger Mari Sørvig	styremedlem	89 336	58 358
Siri Lyngvi-Østerhus	styremedlem	89 336	57 358
Jon Vidar Skogeng	styremedlem	91 336	58 358
Anders Kylland	varamedlem	66 636	42 651
Vigdis Røed	varamedlem	64 636	41 651

Note 14 Forvaltnings- og driftskostnader

I administrasjonen er det 5 ansatte, tilsvarende 5 årsverk. Samlet lønn, honorarer og andre personalkostnader beløper seg til 5,6 mill. Av dette henføres 0,8 mill. (50%) av adm. direktørs samlede personalkostnader inkl. arbeidsgiveravgift til den løpende forvaltning og er således splittet. Honorarer til eksternt rådgiver er også tatt med.

	31.12.2022	31.12.2021
<i>Forvaltningskostnader:</i>		
Honorarer aktive		
forvaltere	746 890	746 725
Øvrige kostnader som		
henføres forvaltningen	776 814	732 540
Sum		
forvaltningskostnader	1 523 704	1 479 265
Andel		
selskapsporteføljen	168 979	163 459
Andel		
kollektivporteføljen	1 354 725	1 315 806
Sum	1 523 704	1 479 265
<i>Andre kostnader:</i>		
Lønnskostnader	3 232 020	3 356 488
Styrehonorar	794 804	481 667
Arbeidsgiveravgift	644 815	654 583
Pensjonskostnader	846 938	1 028 890
Annen		
personalkostnad	59 761	86 379
Sum lønnskostnader	5 578 338	5 608 007
Revisjonshonorar	168 438	95 657
Aktuærtjenester	565 263	916 301
Andre honorarer	20 133	200 340
Andre kostnader	3 817 678	2 920 742
Sum driftskostnader	10 149 850	9 741 047
Aktuarielle endringer	1 437 278	-1 476 363
Prosjektkostnader	600 000	600 000
I alt	12 187 128	8 864 684
Andel		
selskapsporteføljen		
Aktuarielle endringer	1 437 278	-1 476 363
Andel selskapsport.	1 725 618	1 676 385
Andel kollektivport.	9 024 232	8 664 662
Sum	12 187 128	8 864 684

Note 15 Investeringer som holdes til forfall

Obligasjoner (1000 kr)	Anskaffelses-verdi	Amortisert verdi	Markedsverdi
Storebrand Liv AS 14/PERP FRN STEP C SUB	18 000	18 000	18 015
	18 000	18 000	18 015
Påløpte renter		15	
Totalt		18 015	
Andel selskapsportefølje		1 998	
Andel kollektivportefølje		16 017	
Sum		18 015	

Note 16 Utlån

(1000 kr)	31.12.2022	31.12.2021
Lån til medlemmer	30 751	31 162
Andel selskapsportefølje	3 410	3 443
Andel kollektivportefølje	27 341	27 719
Sum	30 751	31 162

Note 17 Fordringer

(1000 kr)	31.12.2022	31.12.2021
Fordring datterselskap	118	112
Andel selskapsportefølje	13	12
Andel kollektivportefølje	105	100
Sum	118	112

Note 18 Bank

(1000 kr)	31.12.2022	31.12.2021
Innskudd i norske banker	41 189	350 200
Sum	41 189	350 200
Andel selskapsportefølje	7 505	41 517
Andel kollektivportefølje	33 684	308 683
Sum	41 189	350 200

Av bankinnskuddene er 3,3 mill. kroner innestående på skattetrekkkonto til dekning av skyldig skattetrekk.

Note 19 Egenkapital

(1000 kr)	31.12.2022	31.12.2021
Innskutt egenkapital 01.01.	173 216	163 216
Innskutt egenkapital	10 000	10 000
Innskutt egenkapital	183 216	173 216
Annen opptjent egenkapital 01.01	303 633	264 211
Disponering av årets resultat	-19 302	39 422
Annen opptjent egenkapital	284 331	303 633
Risikoutjevningfond	42 431	33 885
Sum egenkapital	509 978	510 734

Note 20 Kapitalavkastning

	2022	2021	2020	2019	2018
Bokført avkastning for kollektivporteføljen	-3,37 %	8,85 %	5,12 %	4,87 %	4,59 %
Verdijustert avkastning for kollektivporteføljen	-3,37 %	8,86 %	6,21 %	9,97 %	1,35 %
Verdijustert avkastning for selskapsporteføljen	-3,37 %	8,86 %	6,21 %	9,97 %	1,35 %

Bokført og verdijustert avkastning for kollektivporteføljen er beregnet etter modifisert Dietz modell, jamfør forskrift av 26 mai 2009.

Note 21 Kapitalkrav

Pensjonskassen leverer forenklet solvenskapitalkrav til Finanstilsynet hvert halvår. Kapitalkravet er at solvenskapitaldekningen til enhver tid skal være over 100%.

(mill.kr.)	31.12.2022	31.12.2021
Solvenskapitaldekning		
Solvenskapitalkrav	723	885
Ansvarlig kapital	1 183	1 422
<i>Overskudd/underskudd ansvarlig kapital</i>	460	537
Solvenskapitaldekning	164 %	161 %
Solvenskapitaldekning uten overgangsregel		
Samlet solvenskapitalkrav	723	885
Ansvarlig kapital uten overgangsregel for forsikringsteknisk avsetninger	1 183	1 422
<i>Overskudd/underskudd ansvarlig kapital</i>	460	537
Solvenskapitaldekning uten overgangsregel for forsikringsteknisk avsetninger	164 %	161 %

Note 22 Solvensmarginkapitalkrav

(mill. kr.)	31.12.2022	31.12.2021
Beregnet solvensmarginkrav	145	135
Dekningen av kapitalkravet er som følger:		
Innskutt egenkapital	183	173
Opptjent egenkapital	289	304
50% av bufferfond/ tilleggsavsetninger	264	165
50% av risikoutjevningfond	21	17
Solvensmarginkapital	757	659

Note 23 Skatter

Betalbar skatt (mill. kr) :	2022	2021
Inntekts- og formuesskatt	2 435 474	7 119 572
Endring utsatt skatt	2 294 298	1 162 757
Forskjell avsatt skatt / skatteoppgjør	-97 258	30 114
Sum skattekostnad	4 632 514	8 312 443
<u>Utsatt skatt er beregnet slik:</u>		
Midlertidige forskjeller	2022	2021
Investeringseiendommer	58 108 114	43 428 173
Andre forskjeller	-397 141	1 454 978
Gevinst- og tapskonto	9 596 777	11 995 972
Grunnlag utsatt skatt	67 307 750	56 879 123

Til styret i
Arendal kommunale pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Arendal kommunale pensjonskasses årsregnskapet som viser et underskudd på NOK 10 756 134. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultat og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene «International standards on Auditing» (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet, Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og «International Code of Ethics for Professional Accountants» utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon, som er publisert sammen med årsregnskapet. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Besøks- og postadresse: Teknologiveien 1, 4846 Arendal
Telefon: 37 19 67 00
Bankkonto: 7314 05 00256

Medlem av Revisorgruppen

Foretaksregisteret: 981 497 023 MVA
E-mail: arendal@rg.no
Hjemmeside: www.rg.no

Medlem av UHY International

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeidet et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Arendal, 14. mars 2023
Agder-Team Revisjon AS

Inge Vidar Frivoll
Statsautorisert revisor

Besøks- og postadresse: Teknologiveien 1, 4846 Arendal
Telefon: 37 19 67 00
Bankkonto: 7314 05 00256

Foretaksregisteret: 981 497 023 MVA
E-mail: arendal@rg.no
Hjemmeside: www.rg.no

Medlem av Revisorgruppen

Medlem av UHY International

AKTUARBERETNING 2022 FOR ARENDAL KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Gabler Pensjonstjenester AS er ansvarshavende aktuar for Arendal Kommunale Pensjonskasse. Som pensjonskassens ansvarshavende aktuar sørger Gabler Pensjonstjenester AS for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte.

Etter vår vurdering er de forsikringstekniske avsetningene i balansen pr. 31.12.2022 og tilordning av resultat fastsatt i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer).

Premiereserven for de kontraktfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser).

Forsikringsteknisk resultat og dets anvendelse fordelte seg slik i 2022:

beløp i tusen kr	Resultat	Resultat anvendt til			
		BF	RUF	PF	Opptj EK
Risikoresultat	19 376	-	9 688	9 688	-
Renteresultat	-206 440	-255 610	-1 142	50 312	-
Administrasjonsresultat	95	-	-	-	95
Rentegarantipremie	5 677	-	-	-	5 677
Til sammen	-181 291	-255 610	8 546	60 000	5 772

BF = Bufferfond, RUF = Risikoutjevningfond, PF = Premiefond, EK = Egenkapital

Gjennomsnittlig beregningsrente for premiereserve er 2,22 %, og gjeldende beregningsrente for premie er 2,0 %.

Solvenskapitaldekningen pr. 31.12.2022 er 164 % med overgangsregel og 164 % uten overgangsregel.

Solvensmargindekningen pr. 31.12.2022 er på 525 %.

Oslo, 20. mars 2023

Gabler Pensjonstjenester AS

Hans G. Vøien

Hans Gunnar Vøien
Aktuar

Henrik Paulov Hammer

Henrik Paulov Hammer
Aktuar

ARENDALE KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

Teaterplassen 3, Postboks 10, 4801 Arendal
www.akpensjon.no